

Vergaderjaar 2009–2010

28 625

Herziening van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Nr. 104

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 2 juli 2010

De vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit¹ heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit naar aanleiding van de brief van 30 juni 2010 inzake de reactie op de brief van LTO inzake perceelsregistratie (Kamerstuk 28 625, nr. 101).

De minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 1 juli 2010.

Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Atsma

Adjunct-griffier van de commissie,
Peen

¹ Samenstelling:

Leden: Atsma, J.J. (CDA), Fng voorzitter, Snijder-Hazelhoff, J.F. (VVD), Albayrak, N. (PvdA), Ormel, H.J. (CDA), Koopmans, G.P.J. (CDA), Samsom, D.M. (PvdA), Neppéus, H. (VVD), Jansen, P.F.C. (SP), Gerven, H.P.J. van (SP), Jacobi, L. (PvdA), Graus, D.J.G. (PVV), Zijlstra, H. (VVD), Thieme, M.L. (PvdD), Wiegman-van Meppelen Scheppink, E.E. (CU), Elias, T.M.Ch. (VVD), Tongeren, L. van (GL), Gerbrands, K. (PVV), Dijkers, S.W. (PvdA), Vliet, R.A. Van (PVV), Dijkgraaf, E. (SGP), Veldhoven-van der Meer, S. van (D66), El Fassed, A. (GL) en Verhoeven, K. (D66).
Plv. leden: Koppejan, A.J. (CDA), Harbers, M.G.J. (VVD), Dam, M.H.P. Van (PvdA), Uitslag, A.S. (CDA), Smilde, M.C.A. (CDA), Eijnsink, A.M.C. (PvdA), Lodders, W.J.H. (VVD), Bashir, F. (SP), Karabulut, S. (SP), Dekken, T.R. van (PvdA), Dijck, A.P.C. van (PVV), Broeke, J.H. ten (VVD), Ouweland, E. (PvdD), Ortega-Martijn, C.A. (CU), Dezentjé Hamming-Bluemink, I. (VVD), Gent, W. van (GL), Bommel, J.J.G. van (PVV), Monasch, J.S. (PvdA), Mos, R. De (PVV), Staij, C.G. van der (SGP), Vacature, (D66), Braakhuis, B.A.M. (GL) en Vacature, (D66).

Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Inbreng van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van de brief van de minister van LNV over perceelsregistratie. De leden van de VVD-fractie hebben naar aanleiding van deze brief nog wel enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de VVD-fractie zouden graag weten of de minister kan laten weten wanneer de uiterste datum is waarop de Europese Commissie (EC) eist dat het perceelsregister hersteld dient te zijn. Wanneer in deze context het tijdspad wat de EC eist niet wordt gehaald, zoals het zich nu aftekent, dat ondernemers geen blaam treft in de acties die zij moesten ondernemen, kan de minister dan ook concreet aangeven dat er dan ook geen juridische en financiële gevolgen op hen kunnen worden afgewenteld? Mogen de leden van de VVD-fractie ervan uitgaan dat het uitbetalings-traject wat betreft de toeslagrechten evenals in voorgaande jaren voor het grootste deel voor 1 januari 2011 wordt uitgevoerd? Is er nu al inzicht te geven in hoeverre het perceelsregister afwijkt van de situatie in juli 2009? De leden van de VVD-fractie vragen zich ook af of de minister uiteen kan zetten welke aanpassingsmarge de nu nog te controleren 150 000 wijzigingen hebben? De leden van de VVD-fractie zijn benieuwd in hoeverre in relatie met de gecontroleerde 82 000 perceelswijzigingen tot 1 juli 2010 de beteelbare oppervlakte nu procentueel lager is?

De leden van de VVD-fractie lezen in de brief dat het gewijzigde perceelsregister vanaf 2010 beperkte gevolgen voor de mestplaatsingsruimte heeft? Mogen de leden van de VVD-fractie hieruit concluderen dat het gewijzigde perceelsregister dit jaar dan ook geen gevolgen heeft voor de handhaving van de meststoffenwet? De leden van de VVD-fractie zijn ook benieuwd hoe de communicatie rond dit dossier zal worden aangepakt en hoe de ondernemers op de hoogte zullen worden gesteld. Graag een reactie van de minister hierop.

Inbreng van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de reactie van de minister op de door LTO gestelde vragen over perceelsregistratie. De leden van de CDA-fractie onderschrijven dat de onvolkomenheden dienen te worden hersteld om verdere ingrepen van de EU-commissies inclusief eventuele terugvordering te voorkomen. Naar mening van de leden van de CDA-fractie dienen de agrariërs niet onterecht de dupe te worden en te maken te krijgen met juridische, financiële en of praktische problemen ten gevolge van de wijziging van de perceelsregistratie.

De explosieve stijging tot 232 000 perceelsopmerkingen tijdens de GDI-periode was zeer onverwacht en leidt tot consequenties voor de planning van de uitvoering bij Dienst Regelingen (DR). De leden van de CDA-fractie nemen hier kennis van. De verwerking van al deze perceelsopmerkingen voor 1 juli 2010 wordt als onmogelijk aangemerkt. Kan de minister laten weten welke datum wel realistisch is? Na deze slag gaat de gewone controle van start en vervolgens die van de probleemgebieden. Dat leverde vorig jaar bij een aantal ondernemers al aardig wat vertraging op. Ook geeft de minister aan dat voor met name het Subsidiestelsel natuur- en landschapsbeheer (SNL) geldt dat in een aantal gevallen de natuurkalender (het broedseizoen) een controle voor medio juli 2010 noodzakelijk en onontkoombaar maakt. In hoeverre wordt ook extra capaciteit ingezet op de controles?

De leden van de CDA-fractie nemen kennis van het voornemen om in september, conform voorgaande jaren, met een betaalschema voor deze regelingen te komen. De leden van de CDA-fractie gaan er ondanks alle meldingen van mogelijke vertragingen vanuit dat per 1 december 2010 DR kan starten met uitbetaling van de toeslagrechten en vergoedingen voor landschapbeheer (SNL) op basis van de nieuwe correcte perceelsopgave. Kortom, de leden van de CDA-fractie accepteren het niet als ondernemers de dupe worden van vertraging bij DR.

Het gewijzigde perceelsregister heeft vanaf 2010 beperkte gevolgen voor de mestplaatsingsruimte. Kan de minister uiteenzetten aan welke beperkte gevolgen de leden van de CDA-fractie dan moeten denken? En hoe bijvoorbeeld om te gaan met al ingezaaide of bemeste percelen, zo vragen de leden van de CDA-fractie zich af? Vanaf 2010 vormen de aangepaste grenzen van de percelen de basis voor de controle op de naleving van de mestwetgeving. Voor de derogatie-eis van 70% grasland hebben zich tot nu toe nauwelijks problemen voorgedaan. Volgt deze constatering, dat er nog nauwelijks problemen hebben voorgedaan, uit het door de agrarische ondernemers aantal ingediende of het aantal gecontroleerde hectares, zo vragen de leden van de CDA-fractie zich af? De leden van de CDA-fractie zijn van mening dat pas als de controle is afgerond klachten zullen gaan ontstaan. De leden vragen zich af hoeveel controles op afwijkingen van de derogatie-eis, mestplaatsingsruimte en mestaanwending/gebruiksnormen inmiddels al zijn uitgevoerd. De leden van de CDA-fractie vragen zich af welke (EU-) deadlines gelden op het gebied van mest- en mineralenbeleid? Is het mogelijk, gezien de onverwachte extra vertraging in de verwerking van alle perceelscorrecties, dat afwijkingen in perceelsgrootte als gevolg van de aanpassing dit jaar geen gevolgen hebben voor handhaving van de Meststoffenwet? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom wel?

Uit de analyse van het ministerie van LNV blijkt dat op basis van deze analyse van de verwerkte percelen er sprake is van een aanpassing van de oppervlakte van 1% (ca. 1500 hectare). Kan de minister inschatten of de rest van de wijzigingen eenzelfde kleine aanpassingsmarge hebben, zo vragen de leden van de CDA-fractie zich af? Hoeveel procent lager is het areaal beteelbare oppervlakte in de eerste 82.000 perceelswijzigingen (dus niet subsidiabel areaal incl. slotenmarge)?

Uit de analyse blijkt tevens dat 50% van de door de ondernemers geplaatste stippen niet leidt tot een aanpassing van de subsidiabele oppervlakte. Kan de minister uiteenzetten wat de reden is van het niet aanpassen van de door de ondernemers geplaatste stippen? Vallen deze te categoriseren? Kan het zo zijn dat gezien de hoger dan verwachte aantal correcties en geplaatste stippen er ook een herbezinning dient te komen op het verwachte aantal veldinspecties? En leidt een hoger aantal veldinspecties als verwacht wederom tot een vertraging, zo vragen de leden van de CDA-fractie zich af en hoe speelt de minister daar op in? Kan de minister laten weten of de gelegenheid, indien nodig, die zij ondernemers geeft om hun opgave naar beneden bij te stellen om eventuele sancties te voorkomen is afgestemd met de EU Commissie?

Inbreng van de leden van de ChristenUnie-fractie

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben naar aanleiding van de brief van de minister, in antwoord op vragen van LTO Nederland, nog een aantal vragen aan de minister over de uitwerking en gevolgen van de wijzigingen in de perceelsregistratie. Helderheid over de wijzigingen in perceelsregistratie is van groot belang om ondernemers de duidelijkheid te geven die zij nodig hebben voor een verantwoorde bedrijfsvoering.

De leden van de fractie van de ChristenUnie zijn benieuwd naar de eisen die de EC stelt ten aanzien van het corrigeren van de geconstateerde wijzigingen. Per wanneer moet het perceelsregister hersteld zijn van de EC? Heeft de minister laten weten dat het om een groot aantal wijzigingen gaat, dusdanig dat een langere verwerkingstijd op zijn plaats zou zijn?

Overgaand op de Nederlandse uitwerking: kan de minister uiteenzetten hoeveel procent het actuele perceelsregister nu afwijkt van het register in juli 2009? Kan de minister een inschatting geven van de overige 150 000 wijzigingen? Hebben die eenzelfde kleine aanpassingsmarge? Hoeveel procent lager is het areaal beteelbare oppervlakte (dus niet subsidiabel areaal incl. slotenmarge) in de eerste 82 000 perceelwijzigingen?

Ten slotte, gezien de snelheid waarmee de wijzigingen zijn doorgevoerd en de onduidelijkheid in het proces voor ondernemers konden ondernemers in de bedrijfsvoering geen rekening houden met wijzigingen. Teeltplan en mestaanwending zullen dus grotendeels uitgevoerd zijn zonder rekening te houden met voorgestelde wijzigingen. Is het daarom mogelijk om toe te zeggen dat afwijkingen in perceelsgrootte als gevolg van de aanpassing dit jaar geen gevolgen hebben voor handhaving van de Meststoffenwet dit jaar?

Inbreng van de leden van de SGP-fractie

De leden van de SGP-fractie hebben met verontrusting kennis genomen van de stand van zaken omtrent de perceelsregistratie.

De leden vrezen dat er na de doorgevoerde correcties door DR in een aantal gevallen nog verschil van mening zal blijven over de juistheid van wel of niet doorgevoerde correcties. De leden vrezen voor ongewenst juridisch getouwtrek. Is de minister bereid ruimte te bieden voor overleg tussen DR en de betreffende agrarische ondernemers alvorens juridische procedures gestart worden? Naar aanleiding van deze overleggen zouden in knelgevallen bijvoorbeeld nog metingen in het veld verricht kunnen worden om de juistheid van correcties in de praktijk te toetsen. Dat voorkomt onnodige juridische procedures, onnodige frustraties en doet recht aan de werkelijkheid.

Reactie van de minister

Aanpassing perceelsregister

De VVD fractie zou graag weten of de minister kan aangeven wanneer de uiterste datum is waarop de Europese Commissie (EC) eist dat het perceelsregister hersteld dient te zijn?

Wanneer in deze context het tijdsplan wat de EC eist niet wordt gehaald, zoals het zich nu aftekent, dat ondernemers geen blaam treft in de acties die zij moesten ondernemen, kan de minister dan ook concreet aangeven dat er dan ook geen juridische en financiële gevolgen op hen kunnen worden afgewenteld?

De fractie van de ChristenUnie is benieuwd naar de eisen die de Europese Commissie stelt tav het corrigeren van de geconstateerde wijzigingen. Per wanneer moet het perceelsregister hersteld zijn van de Europese Commissie? Is door de minister aangegeven dat het om een groot aantal wijzigingen gaat, dusdanig dat een langere verwerkingstijd op zijn plaats zou zijn?

De leden van de fracties van de VVD en de Christenunie vragen naar de termijn waarop de Europese Commissie eist dat het perceelsregister op

orde gebracht is. De Commissie heeft tijdens een audit onregelmatigheden in het perceelsregister geconstateerd die moeten worden hersteld voordat het perceelsregister weer een voldoende basis vormt om betaling van EU-subsidies op te baseren. Om forse boetes en terugvorderingen bij ondernemers te voorkomen voor de betalingen over 2010 is het noodzakelijk om de herziening van het register af te ronden voor uitbetaling over 2010 plaatsvindt. Met verhoogde inzet en capaciteit bij Dienst Regelingen zet ik daarom in op tijdige, EU-conforme betalingen aan de ondernemers vanaf 1 december 2010.

De fractie van de VVD vraagt of er al inzicht is te geven in hoeverre het perceelsregister afwijkt van de situatie in juli vorig jaar? De VVD fractie vraagt zich ook af of de minister aan kan geven welke aanpassingsmarge de nu nog te controleren 150 000 wijzigingen hebben? De VVD fractie is benieuwd in hoeverre in relatie met de gecontroleerde 82 000 perceelswijzigingen tot 1 juli de betaalbare oppervlakte nu procentueelgewijs lager is?

Uit de analyse van het ministerie blijkt dat op basis van deze analyse van de verwerkte percelen er sprake is van een aanpassing van de oppervlakte van 1% (ca. 1500 hectare). Kan de Minister inschatten of de rest van de wijzigingen eenzelfde kleine aanpassingsmarge hebben zo vragen de leden van de CDA fractie zich af? Hoeveel % lager is het areaal betaalbare oppervlakte in de eerste 82 000 perceelswijzigingen? (dus niet subsidiabel areaal incl. slotenmarge)

De fractie van de CU vraagt of de minister kan aangeven hoeveel procent het actuele perceelsregister nu afwijkt van het register in juli vorig jaar? Kan de minister een inschatting geven van de overige 150 000 wijzigingen? Hebben die eenzelfde kleine aanpassingsmarge? Hoeveel % lager is het areaal betaalbare oppervlakte (dus niet subsidiabel areaal incl. slotenmarge) in de eerste 82 000 perceelswijzigingen?

Met betrekking tot de verwerkte 82 000 perceelswijzigingen kan ik het volgende zeggen. Zoals ik in mijn brief van 23 juni jl. heb aangegeven, hebben de verwerkte perceelswijzigingen geleid tot een oppervlaktecorrectie van circa 1% (1500 ha.). Dit betreft zowel een toename als een afname van de oppervlakte. De toename van de oppervlakte is groter dan de afname van de oppervlakte. Tot nu toe is door de verwerking van de 82 000 opmerkingen van ondernemers de totale subsidiabele oppervlakte toegenomen ten opzichte van perceelsregister begin dit jaar. Gezien het feit dat de inmiddels gecorrigeerde percelen een goede, representatieve afspiegeling vormen van het totale perceelsregister, is de verwachting dat ook bij de nog resterende opmerkingen zich hetzelfde beeld zal voordoen.

De explosieve stijging tot 232 000 perceelsopmerkingen tijdens de GDI-periode was zeer onverwacht en leidt tot consequenties voor de planning van de uitvoering bij DR. De leden van de CDA fractie nemen hier kennis van. De verwerking van al deze perceelsopmerkingen voor 1 juli wordt als onmogelijk aangemerkt kan de Minister aangeven welke datum wel realistisch is?

Zoals ik in mijn brief van 23 juni jl. aan uw Kamer heb gemeld zet Dienst Regelingen extra capaciteit en mensen in zodat de perceelsopmerkingen van de ondernemers zo spoedig mogelijk zijn verwerkt. Naar verwachting zal dit enkele maanden in beslag nemen.

Uit de analyse blijkt tevens dat 50% van de door de ondernemers geplaatste stippen niet leidt tot een aanpassing van de subsidiabele oppervlakte.

Kan de minister aangeven wat de reden is van het niet aanpassen van de door de ondernemers geplaatste stippen? Vallen deze te categoriseren?

Deze 50% heeft niet geleid tot een aanpassing van de (subsidiabele) oppervlakte. De opmerking kan wel hebben geleid tot een aanpassing van de begrenzing van het perceel. Dit mede tegen de achtergrond dat de totale perceelsomvang groter dan is de totale subsidiabele oppervlakte.

Kan de minister aangeven of de gelegenheid, indien nodig, die zij ondernemers geeft om hun opgave naar beneden bij te stellen om eventuele sancties te voorkomen is afgestemd met de EU commissie?

Artikel 25 van de Europese Verordening (EG) nr. 1122/2009.terzake biedt de mogelijkheid voor ondernemers om de aangevraagde oppervlakte naar beneden te kunnen bijstellen.

Betaalschema

Mag de VVD fractie er vanuit gaan dat het uitbetalingstraject wat betreft de toeslagrechten evenals in voorgaande jaren voor het grootste deel voor 1 januari 2011 wordt uitgevoerd?

De leden van de CDA fractie nemen van kennis van het voornemen om in september, conform voorgaande jaren, met een betaalschema voor deze regelingen te komen. De leden van de CDA fractie gaan er ondanks alle meldingen van mogelijke vertragingen vanuit dat per 1 december 2010 DR kan starten met uitbetaling van de toeslagrechten en vergoedingen voor landschapbeheer (SNL) op basis van de nieuwe correcte perceelsopgave. Kortom de leden van de CDA fractie accepteren het niet als ondernemers de dupe worden van vertraging bij DR.

Dienst Regelingen werkt met extra inzet en capaciteit hard aan het zo spoedig mogelijk verwerken van alle perceelsoptmerkingen. Zoals toegezegd kan ik u in september informeren over het betaalschema voor de BTR (bedrijfstoelageregeling). Ook dit jaar zullen de betalingen van de Bedrijfstoelageregeling plaatsvinden vanaf december. Voor de SNL starten de betalingen, net zoals voorheen voor de (P)SAN, in het eerste kwartaal van 2011.

Mest

De VVD fractie leest in de brief dat het gewijzigde perceelsregister vanaf 2010 beperkte gevolgen voor de mestplaatsingsruimte heeft? Mag de VVD fractie hieruit concluderen dat het gewijzigde perceelsregister dit jaar dan ook geen gevolgen heeft voor de handhaving van de meststoffenwet?

Vanaf 2010 vormen de aangepaste grenzen van de percelen de basis voor de controle op de naleving van de mestwetgeving. Voor de derogatie-eis van 70% grasland hebben zich tot nu toe nauwelijks problemen voorgedaan.

Volgt deze constatering dat er nog nauwelijks problemen hebben voorgedaan uit het door de agrarische ondernemers aantal ingediende of het aantal gecontroleerde ha's zo vragen de leden van de CDA fractie zich af?

De leden van de CDA fractie vragen zich of welke (EU) deadlines gelden op het gebied van mest- en mineralenbeleid? Is het mogelijk om, gezien de onverwachte extra vertraging in de verwerking van alle perceelscorrecties, dat afwijkingen in perceelsgrootte als gevolg van de aanpassing

dit jaar geen gevolgen heeft voor handhaving meststoffenwet? Zo, nee waarom niet? Zo, ja waarom wel?

De fractie van de CU vraagt of het mogelijk is om toe te zeggen dat afwijkingen in perceelsgrootte als gevolg van de aanpassing dit jaar geen gevolgen heeft voor handhaving meststoffenwet dit jaar?

Zoals ik eerder heb aangegeven zijn de gevolgen voor de mestwetgeving beperkt. Dit blijkt uit de controles op derogatie die tot nu toe ter plaatse hebben plaatsgevonden. Tot nu toe zijn geen grote afwijkingen geconstateerd.

Ik heb begrip voor de onzekerheid van de landbouwers over de handhaving van het mestbeleid voor specifiek hun bedrijfssituatie. In de praktijk van de handhaving zal ik hier met verstand en gevoel mee omgaan.

Communicatie

De VVD fractie is ook benieuwd hoe de communicatie rond dit dossier zal worden aangepakt en hoe de ondernemers op de hoogte zullen worden gesteld?

Zoals ik heb gemeld in mijn brief van 23 juni jl. ontvangen alle ondernemers individueel schriftelijk bericht van Dienst Regelingen. Eveneens wordt communicatie ingezet via vakbladen, agrarische media en internet. Tevens wordt via de site van het LNV-loket nauwgezet voortgangsinformatie gegeven.

Controles en veldinspecties

Na deze slag gaat de gewone controle van start en vervolgens die van de probleemgebieden ea dat leverde vorig jaar bij een aantal ondernemers al aardig wat vertraging op. Ook geeft de Minister aan dat voor met name het Subsidiestelsel natuur- en landschapsbeheer (SNL) geldt dat in een aantal gevallen de natuurkalender (het broedseizoen) een controle voor medio juli noodzakelijk en onontkoombaar maakt. In hoeverre wordt ook extra capaciteit gezet op de controles, zo vraagt de CDA-fractie? Kan het zo zijn dat gezien de hoger dan verwachte aantal correcties en geplaatste stippen ook een herbezinning dient te komen op het verwachte aantal veldinspecties? En leidt een hoger aantal veldinspecties als verwacht wederom tot een vertraging zo vragen de leden van de CDA fractie zich af en hoe speelt de Minister daar op in?

Zowel bij Dienst Regelingen voor de administratieve controles als bij de Nieuwe Voedsel- en Warenautoriteit voor de controles ter plaatse zet ik substantieel meer menskracht in. Met deze verhoogde inzet kunnen eventuele extra veldinspecties worden opgevangen.

De leden vrezen dat er na de doorgevoerde correcties door Dienst Regelingen in een aantal gevallen nog verschil van mening zal blijven over de juistheid van wel of niet doorgevoerde correcties. De leden vrezen voor ongewenst juridisch getouwtrek.

Is de minister bereid ruimte te bieden voor overleg tussen Dienst Regelingen en de betreffende agrarische ondernemers alvorens juridische procedures gestart worden?

De ondernemer kan verschil van mening contact opnemen met het LNV-Loket. Daar wordt in overleg met de ondernemer bepaald of het verschil van mening dermate concreet is dat een veldinspectie zinvol is. Het is mijn inzet om in onderling overleg tussen Dienst Regelingen en de

ondernemer tot overeenstemming te komen, en juridische procedures daarmee zoveel mogelijk te beperken.